

Ženski svet

Slovenska žena.

»Slovenska kmetica, še vedno te premalo spoštujemo! Podobna si muli, ki ogarana in odrgnjena vozari po andaluškem gorovju! Pridna si pri delu, vedno si v skrbeh, da bi se ne podrl kak vogel hiše, da bi mož ne znosil preveč v pivnice, da bi se otroci ne spridili. Malo imaš od življenja, uboga ti mučenica! A tvoja je vendar zasluga, da je tlačena in raztrgana slovenska domovina ostala skupaj. Te domovine prvi steber si ti, slovenska kmetica, ki spiš navadno na slami in pod raztrgano odejo, ter ješ, kar možu in otroku ostane.«

Tako piše o slovenski ženi Ivan Tavčar.

O slavnih možeh, ki so vodili ljudstva, o nepremagljivih vojskovodjih, o kronanih glavah, o nešteti vstajah, zmagah in propadlih ljudskih mas govori zgodovina. O materah, iz katerih je vse to življenje izšlo, molči. Zdi se mi, da bi se napolnile vse strani v povešnici človeštva, če bi hoteli o njej napisati le del njene zgodovine.

V trpljenju in junaštvu preizkušena ljubezen je bistvo naše žene in matere. Niso še pozabljene grozote, s katerimi so Turki polnili našo zemljo in ni pozabljena slovenska žena kot junakinja, ki je branila svoj rod in dom. Koliko je trpela, ko so ji sovragi odvajali krepke sinove in cvetoče hčere v suženjstvo, ko je padel v boju mož, njena edina opora! Zakopala se je v zemljo, ki je bila zbita od kopit in opustošena do slednje tilke, da je izvela iz nje mlado rast. Strmela je v kup razvalin in pepela, ki sta ji ostala mesto lepe domačije, a klonila ni. Postavila si je nov dom, rodila je otroke. Domovina jo zato blagoslovila...

Svetovna morija je ponovno živo zadela v arce našo ženo. Poslala je zopet svojega moža in sinove na bojišče, kjer so v grozotah in v trpljenju umirali. Malo se jih je vrnilo, morda ranjenih, morda bolnih na smrt ali napol uničenih, da jih je bilo strah življenja. Vse je sprejela z ljubeznijo, ki se je podeseterila za vsakega trpečega in oškodovanega. Ni se zrušila pod težo bremena, ko je na svojih ramah držala grunt, s svojim znojem pojila njive, da so ji uboge rodile grenak kruh. Omahovala je, a ni omahnila.

Trpela je slovenska žena, a še ni dotrpela. Ni ji prizanešeno s križi in skrbmi niti danes. Tisoči se borijo z vsemi silami za trdo skorjo trakdanjega kruha. Tisoči se poslužujejo najskrajnejših sredstev, da srečno izidejo iz neizprosne boja za obstanek. Kmetiska žena je tudi zašla v ta vrtnec. Gara od jutra v noč, da bi iztisnila iz grunov kruh, s katerim bi nasitila družino. Glede in premišlja, kaj bi dala zemlji, da bi ji rodila še za prodajo. In kar pripravi s trudom, mora dati. Saj ne dobi plačane niti dela.

In otroci? O, naša žena se zaveda, da ni storila dosti, ko jim je dala življenje! Bori se zanje, da jih dokoplje do kruha in vzgoji iz njih dobre ljudi. Na njeni prvi in njenih žuljih vidi, da jih ljubi z besedami, ne s poljubi, ne boža jih z mehko roko. Vsa zaskrbljena in ljubeča do brezmejnosti samo dela zanje in čuti z njimi do poslednjega diha.

O mati slovenska tiha, preprosta, a tako neizmerno velika! Premalo smo ti hvaležni za tvoje žrtvovanje, še premalo te poznamo. Naj ti bo v teh dneh posvečena naša misel!

Gledamo v tvoj globoki, zorani obraz vsi tvoji otroci; štejemo gube in gubice. Skrb za nas jih je zarezala, trpljenje poglobilo. V tvojih

očeh gori ljubezen, ki priključuje otroka iz največje dalje in bi mu dala piti še lastno kri, ko bi umiral od žeje. Tvoje ustnice trepečejo v vdani molitvi in razpokane, žuljave roke se sklepajo v prošnji za vse neboljane otroke, pomoči potrebne.

Pred tvojo veličino, žena slovenska, se sklonimo! Ti si steber domovine, živa sila, iz katere rastejo junaki in ki sega iz davne preteklosti skozi sedanost v boljšo bodočnost.

Materino delo.

Materinstvo je najsvetejši in najvišji poklic vsake žene. Narava sama je položila v materino dušo najmočnejšo ljubezen, kar jih srečamo v življenju, izreden vzgojni čut in silno potrpljenje. S temi mojstrskimi vzgojnimi lastnostmi oblikuje telo in duha svojega otroka.

V materini ljubezni se mi odkrivajo s slehernim dnem prečudne globine, iz katerih izhaja vsa njena požrtvovalnost in odpoved. S to ljubeznijo, s presilno nežnostjo in vdanostjo oblikuje mlado življenje, ki ga hoče upodobiti po Stvarniku samem.

To je njeno prvo, največje in tudi najtežje delo. Globoka je materina beseda in iskrena, močna je njena molitev, še močnejši pa je njen pogled. Kakor magična luč je, ki s silo vleče otroka za seboj. Zato preprosta, globoko verujoča mati, pridna in neutrudna, z zgledom ukoreninjenim otrokom svoje lastnosti. Bridko je, da se otrok v življenju nemalokrat izgubi, da pogreši stezico, kamor ga je privedla mamina roka, da mu obledi luč vere. Ali spomin na mater je tako silen, da privede otroka nazaj, da spet oživi pod mrtvim pepelom iskro globoke materine vere.

Samo mati zna ravnati s svojim otrokom, ker ga pozna do najtišjih utripov in mu vidi v globino duše. Njeno srce je tako rahločutno. Vsak dotik njenega otroka odjekne na struni ljubezni. S potrpljenjem, ki je vztrajnejše od tekle moči, mu služi kakor dekla. Mati je pač sužnja svoje ljubezni.

A otroci smo najslabši ljudje. Za materino delo, za njene žrtve in krvave odpovedi plačujemo tako pogosto z nehvaležnostjo. Prepričani smo, da spoznamo svoj greh, morda šele, ko bo ugasnilo za nas to naše najbližje sonce, ko bo tiha mučenica legla v grob.

Otroci, ljubimo luč, dokler nam sije!

Materi!

Sedmero ptičkov-neboglencev si grela, mati, v mehkem gnezdu. Delala si za nas, trpela, si odtrgovala od ust in hranila vedno lačne male kljunčke.

Dorasi smo, mladci, zleteli iz gnezda, iz varnega doma, na vse strani. Premajhno je pač eno gnezdece za vse. Odnele so nas peruti, ko si nas naučila letati in sedaj si ostala sama z najmlajšim.

O mamica, nič več nam ni tako dobro in lepo, kot nam je bilo! Hladen je svet in tako širok, da se izgublamo v njem. Iščeemo sonca, iščeemo tvojega blagoslova...

Vračamo se k tebi, v gnezdece, kjer samuješ, moliš in trpiš za nas. Nahranimo se s tvojo ljubeznijo, ogrejmo se ob tebi, ti naša topla luč! In potem spet odletimo!

Kako ti je v duši, mati, ko odhajamo drug za drugim? Smehljaš se za nami z otožnim smehljajem, z milino, dobroto in s solzami v očeh.

Kurjih očes ni več!

Zakaj bi trpeli zaradi kurjih očes, ki grizejo, pečejo in bodejo ali pa zaradi bolnih, občutljivih in pekočih nog? Saltrat Rodell, nasut v vodo, sprošča kisik in daje vodi videz mleka. Ko so noge namočene v tej mlečni kopeli prodre kisik v znojnice in dovede zdravljenje in ublažujoče soli do samega sedeža in jedra bolezni. Kurja očesa se tako omeščajo, da jih lahko v celoti odstranite s korenino vred brez vsake bolečine in nevarnosti. Kopelj ublažuje tudi otekline, vnetja in ozeblino.

Saltrat Rodell se prodaja povsod po neznatni ceni.

Kuhinja.

Fizolova juha. Fizol namoči, zavri in nato takoj odcedi. Zalij ga s toplo vodo, osoli in skuhaj do mehkega. Kuhane pretlači s fizolovko vred. Daj ga v drug lonec in prideni lovorjev list, ščep popra in majaronovih plev. Ter nekoliko okisaj. Ko vse povre, vlij na opečene kruhove rezine.

Sirovi štruklji. Napravi vlečeno testo: pol l moka, 1 osminko l mlačne vode in pol žlice masti, 1 jajce, nekoliko soli, dobro preneti, pokrij in pusti počivati. Med tem pripravi nadev: zmešaj četrt l kisle smetane z 1 osminko l pšeničnega zdroba, prideni 1 četrt kg sira iz kislega mleka, 2 rumenjaka in sneg dveh beljakov. Testo razvaljaj, namaži z žlico olja, ga raztegni in razvleci. Pomaži s pripravljanim nadevom in potresi s pestjo krušnih drobtin. Nato testo zvij in ga zavij v namočen ter ožet prtič. Poveži nar. hlo z nitjo in daj štruklje kuhati v osoljen krop v široko posodo. Kuhajo se pol ure. Nato jih razreži in zabeli z maslom, na katerem si zarumenila krušnih drobtin.

Širite „Slov. gospodarja!“

Vse vrste

strojne zidne
in 299

strešne opeke

dobavlja

najceneje in v najboljši

kakovosti iz

„Laporita“

franko tovarna ali franko stavba

Opekarna Lajtersberg

F. Derwuschek

Košaki pri Mariboru.